

İŞRAK VAKTİNE KADAR ZİKİR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

Allahümme innâ neveyne'l-i'tikâfe fî hâze'l-mescidi'ş-şerîf, ilâ vakti'l-işrâk, imtisâlen bi-hadîsi nebiyyüke muhammedeni'l mustafâ aleyhi efdalü's-salevâtü ve ekmelü't-tahiyyâtü ve'tteslimât... Ellezî kale fî hadisihî, kemâ revâhü't-tirmiziyyü an enesin radiya'llahu anhu ve hasenün.

a. Hac ve Umre Sevabı

Tirmizî'nin Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet ettiğine göre, SAS Efendimiz şöyle buyurmuşlar:¹

مَنْ صَلَّى الْفَجْرَ فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ قَعَدَ يَذُكُرُ اللَّهَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَاجَّةٍ وَعُمْرَةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ

(ت. حسن عن انس)

RE. 426/14 (*Men salle'l-fecre fî cemâatin*)

“Kim sabah namazını cemaatle camide kılsa, (*sümme kaade yezküru'llàhe hattâ tatlua'ş-şems*) sonra Allah'ı zikrederek zamanını

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

¹ Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.481, no:586; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.9; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.808, no:21508; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XX, s.496, no:22727.

değerlendirmek sûretiyle, güneş doğup kerahat vakti çıkıncaya kadar oturursa... (*Sümme sallâ rek'ateyn*) Kerahat vakti geçtikten sonra, kalkıp iki rekât namaz kılsa; (*kânet lehû keecri hâccetin ve umretin tâmmetin, tâmmetin, tâmmeh*) böyle oturmak, bu ibadeti yapmak, ona o gün tam bir hac ve umre yapmış gibi sevap kazandırır; tam bir hac ve umre yapmış gibi, tam bir hac ve umre yapmış gibi..." buyurmuşlar.

Dünkü konuşmamda, sabah namazından sonraki oturuşumuzun mesnedini, sebebini, menbainı, esasını açıklamağa çalışmıştım. Özeti şu ki:

Peygamber SAS Efendimiz'in adetidir. Efendimiz de sabah namazından sonra harp gibi, hastalık gibi, cenaze kaldırmak gibi bir başka mühim iş çıkmazsa; sabah namazından sonra camide oturup ibadetle, zikirle vaktini değerlendirmeyi severdi. Adetiydi, kendisi böyle yapardı. Kendisinin böyle yapması, bizim için örnek olmaya yeter bir sebeptir.

Ayrıca kendisi tavsiye ediyor, böyle yapmamızı teşvik ediyor. Teşvik etmesi, tavsiye etmesi de, bu işi yapmak için ikinci önemli sebeptir. Büyük mükâfatı olduğunu bildiriyor Peygamber Efendimiz SAS. Bu mükâfat da ayrıca bir teşviktir. Madem böyle bir hac ve umre sevabı var, o halde bu sevabı ben de kaçırmayayım diye, insan bunu severek yapar.

O bakımdan, sabah namazından sonra oturuyoruz. Dün bir hadis-i şerif okumuştum. İmam Tirmizî, Enes RA'dan rivayet ediyor,

hasen hadistir diyor.

Bir de Hazreti Ömer Efendimiz'den gelen rivayeti anlatayım, o daha iyi hatırdadır kalabilir. Çünkü bir olayı hikâyeye ettiği için, olay insanın hatırında daha kolaylıkla kalır: Peygamber SAS Efendimiz bir askeri birliği hazırladı. Müslümanların düşmanı olan, müslümanlara zulmeden, imana gelmemiş olan kâfir kabilelerin üzerine gönderdi, savaşmak üzere... Savaş. Onlar müslümanları düşman bellemişler, saldırıyorlar, yol kesiyorlar ve sâire... Suçlular. Peygamber Efendimiz de bir askeri birlik hazırladı. Oradan, Medine-i Münevvere'den gönderdi. Bu arada ben bir şeyi söylemek istiyorum, parantez açarak derler ya. Yani söz arasında ana konudan ayrı bir başka şey söylemek istiyorum. Peygamber Efendimiz bir yere ordu göndereceği zaman ashabın en cengâver, en babayiğit, en iyi silah kullanan, en güçlü kuvvetli olanlarını seçmezdi. Hayret edeceksiniz. “Sen, sen, sen, babayiğitsiniz, haydi gidin bakalım şu işi görün!” diye en güçlüleri, kuvvetlileri seçmezdi. Zayıfları, nahifleri, güçsüz görünen kimseleri; hatta bazen yaşını, başını almış kimseleri de seçerdi. Bunun sebebi şudur: Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:²

---

² Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.290, no:1624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.162, no:2227; Neseî, *Sünen*, c.X, s.262, no:3128; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.198, no:21779; Hâkim, *Müstedrek*, c.II, s.157, no:2641; Beyhakî, *Sünenü'lKübrâ*, c.III, s.345, no:6181; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.117, no:4139; Ebü'd-Derdâ RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.179, no:6048; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.I, s.119, no:181; RE. 8/8

إِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضِعْفَائِكُمْ

(ت. د. حم. عن أبي الدرداء)

(*Innemâ turzakûne ve tûnsarûne bi-duafâiküm*)
[Sizin rızıklanmanız ve zafer kazanmanız zayıflarınız sebebiyledir.] Size Allah'ın yardımının gelmesi, içinizdeki zayıfların, nahiflerin, güçsüzlerin, mazlumların, masumların hürmetinedir.

Yani bir ordu bir orduyla savaşıyor da, kazanıyor. Neden kazandı? Efendim, çok güçlü de, çok cengâver insanlar vardı da, ondan. Hayır! Kazancı, zaferi, galebeyi, galibiyeti veren Allah...

Neden veriyor? Zayıfların hürmetine veriyor, mazlumların hürmetine veriyor, çocukların hürmetine veriyor, sabilerin hürmetine veriyor.

Bir başka hadis-i şerifte bildiriyor ki:

“—Allah-u Teâlâ Hazretleri yeryüzündeki zalimlerin, günahkârların, Hırsızların, katillerin, yol kesicilerin, haydutların; asanların, kesenlerin cezasını vermek için yeryüzünü kahretmeye, mahvetmeye niyetlenir; böyle azabı umumi gönderecekken, camilerde namaz kılan insanlara bakar, seher vakitlerinde kalkıp ibadet eden insanlara bakar. Birbirini Allah rızası için seven mübarek kimselere bakar, onların hürmetine azabı kaldırır.”

Çünkü azabı bazen mü'min kavimler bile hak edebilir. Sizi gidiler sizi... Mü'minsiniz de, gene yapmadınız benim istediğimi diye onlara da azap gelebilir.

İşte o azabın kalkmasının sebebi, o mazlumlar. Demek ki iyi insanlar, ibadet ehli insanlar, geceleri kalkıp, gözyaşı döküp Allah'a yalvaran insanlar, birbirlerini Allah için seven insanlar, camilerde ibadet eden insanlar öteki insanların da sigortası oluyor. Öteki insanları da kurtarıyor aslında... Allah'ın cezası gelecek; ya sel felaketi gelecek, ya zelzele gelecek, ya ezilecekler, ya kahrolacaklar, ya mahvolacaklar, ya savrulacaklar...

Eski kavimlerden bazılarının nasıl helâk olduğunu Kur'an-ı Kerim bildiriyor: Yedi gün devam eden bir fırtına, bir kum fırtınası, bir kum fırtınası, bir kum fırtınası... Koca bir kavim gidiveriyor, kurtulan olmuyor.

İşte, dün akşam da kardeşlik çalışması yaptınız, kur'a çektiniz. Bazen kocaman bir adama yaşı daha küçük bir kimse çıktı, genç birisi çıktı. Bazen bir ağabey delikanlı çocuğa, daha küçük kimse çıktı. Bu neden? O güçlü öbür güçsüze yardım etsin, o güçsüz de güçlüye dua etsin diye işte Allah böyle nasib etti.

Yani ille dengi dengine olması lâzım değil. Teraziyi koyacaksın, bir kefeye birisini, öteki kefeye ötekisini koyacaksın. İkisi de denk gelecek diye bir şey yok. Yâni zayıfı kuvvetli takviye edecek, zengin fakiri takviye edecek... Küçük büyüğü dua ile anacak, büyük küçüğü gücüyle, kuvvetiyle koruyacak... Allah rızası için bir muhabbet olacak, bir kardeşlik olacak. Hazret-i Adem'in evlâtlarıyız, birbirimizi seveceğiz. Birbirimizi itip kakıp hor görmeyeceğiz, birbirimizin kötülüğü için çalışmayacağız.

Gelelim hadis-i şerife. Bu köşeli parantezi açtık, anlattık. Yani bilin ki bu iş böyledir. Hani kimisi diyor ki:

“—Yahu, kur’a tam düzenli bir şekilde yapılmadı. Düzenli bir şekilde yapılsaydı da, şöyle benim gönlümden kestirdiğim falanca insan, şıp diye bana çıksaydı.”

İşte öyle olmamasında da hikmet var. Yani hikmet var, sebep var, faide var.

b. Müslümanlık Mazlum Olarak Başladı

Peygamber Efendimiz bir müfreze-i askeriye hazırladı, bir askeri birlik gidecek Medine’den. Bunu kesin olarak beyan ediyorum, muhterem kardeşlerim. Peygamber Efendimiz Peygamberliğine nasıl başladı? Hayatını takip edelim, yaptığı işleri görelim. Peygamber Efendimiz sa-vaşla mı başladı? Hayır. Peygamber Efendimiz çok mazlum bir şekilde başladı, çok masum bir şekilde başladı Mekke-i Mükerreme’de...

“—Putlara tapmayın!” dedi.

“—Elinizle yaptığınız putlara tapmayın! Ben, Muhammed elEmin değil miyim? Güvendiğiniz bir insan değil miyim? Sizin aranızda yaşayan, sizin tanıdığınız, sizin güvenliğinizi kazanan; eşyalarınızı getirip emanet ettiğiniz, sözüne itimad ettiğiniz, adaletine inandığınız bir insan değil miyim? Doğru sözlü, doğru özlü değil miyim? Menfaatçi değilim, doğru sözlüyüm, döneğ değilim, güzel ahlâklıyım. Bunu görmediniz mi, bilmiyor musunuz, bana *Muhammed el-Emin* adını koymadınız mı? Ben desem ki, ‘Şu tepenin

arkasından düşman ordusu geliyor, tepeden gördüm, bu tarafa doğru geliyor. Aman, tedbirinizi alın ey kavim!’ desem, bana inanır mısınız?”

“—İnanırız, sen Muhammed el-Emin’sin. Hiç senin yalanını

görmedik. Ahlâkın çok güzel, sözün doğru, ciddi bir insansın. İnanırız sana...”

“—Evet, işte ben inandığınız insan, Allah’ın elçisi olarak size söylüyorum ki: Bu dünyada Allah’ın emrine uygun yaşarsanız, ahirette Allah size cennetini nasib edecek, sonsuz nimetlerine mazhar edecek. Bu dünyada kötü kul olarak yaşarsanız, Allah sizi ahirette cezalandıracak, cehenneme atacak, cayır cayır yakacak. Cehennemi var, cenneti var, bildiriyorum. Ahirette azap var; azaptan kurtulursanız, iyi işler yaparsanız, büyük mükâfat var. Bak, önceden bildiriyorum. Tepeden düşmanın geleceğini önceden görüp de size bildirirsem, inanıyorsunuz ya, işte onun gibi size bildiriyorum. Bakın ahiret var, ahirette cehennem tehlikesi var, cenneti kaybetmek tehlikesi var. İyi işler yaparsanız; cehennemden kurtulmak, cenneti kazanmak mükâfatı var. Bakın, söylüyorum önceden.” dedi.

Böyle başladı, mazlum başladı. Kâbe’ye gidip ibadet ederdi, zulmederlerdi. İnananları alırlardı, çöllerde güneşin altında işkence yaparlardı. Ateşi yakarlardı, ateşin üstüne sırtüstü yatırılırlardı, sırtını yakarlardı mübarek zatın...

“—Niye inandın? Dön dininden, putlarımıza tapmağa devam et! Bırak bu Allah’a inancı, bir Allah’a inanmayı terk et. Eski dinine dön!” diye baskı yaparlardı.

“—Peygamber Efendimiz’in peygamberliğe başladığı zaman Peygamber Efendimiz mazlum muydu? Ashab-ı kiram mazlum muydu?”

“—Mazlumdu, kesin. Hiç kimse, yani İslâm düşmanları bile inkâr edemezler. Mazlumdu, zulme uğruyorlardı, işkenceye uğruyorlardı.”

“—Bu işkencelerden ölüp, şehid olanlar oldu mu?”

“—Evet, öldüler, şehid oldular.”

“—Peygamber Efendimiz’i öldürmeye de kalktılar mı?”

“—Evet, öldürmeye kalktılar.”

“—Peygamber Efendimiz’i kendi yerinden, yurdundan çıkarttılar mı? Sahabe-i kiramı hicrete mecbur ettiler mi?”

“—Evet, ettiler.”

“—Mallarına el koydular mı?”

“—Evet, el koydular.”

“—Her türlü zulmü yaptılar mı?”

“—Yaptılar.”

“—Pekiyi, niye sen müslümanları kılıçlı, kavgalı, saldırgan olarak göstermeğe kalkıyorsun? Müslümanlık kılıç dinidir diyorsun? Hem mazlum, hem işkenceye maruz, hem de gene suçluyorsun!”

Peygamber Efendimiz çok tatlı başladı ama, ötekiler çok sert mukabele ettiler. Ondan sonra savaşlar mecburi oldu. Bu savaşların sebebi nedir? Savunmadır, korunmadır, İslâm'ı korumadır. Yani, bu noktanın çok önemli bir nokta olduğunu beyan etmek istiyorum. Çünkü diyorlar ki:

“—Müslümanlık kılıç zoruyla yayıldı, müslümanlık adam öldürmekle, korkutmakla yayıldı.”

Hayır, öyle değil. Bilakis, İslâm düşmanları müslümanlara her yerde büyük baskı yapıyorlardı. Müslümanlar gene İslâm'dan ayrılmıyor. Ölüyor da, aileleri mahvoluyor, yuvaları yıkılıyor, çocukları ölüyor, kendileri hapselere giriyor da gene İslâm'ı bırakmıyorlar.

Yahu, insafınız yok mu sizin? Ey İslâm düşmanları, hiç mi insafınız yok? Hem zulüm yapıyorsunuz, hem müslümanları öldürüyorsunuz; hem de ondan sonra, “İslâm zulüm dinidir, kılıç dinidir, cihad dinidir, öyle yayıldı.” diyorsunuz. Hiç insafınız yok mu? Hiç aklınız yok mu, mantığınız yok mu?

Bu noktayı anlattıktan sonra, Peygamber Efendimiz'in neden ordu gönderdiğini anlatmak istiyorum. Bak. Peygamber Efendimiz diyor ki:

Allah bana cihadı da farz kıldı. Ben öyle bir peygamberim. Yani bir peygamberin cihad eden bir peygamber olması garip gelebilir insana ama; olayları seyrettiği zaman, manzaraya baktığı zaman; başka çaresi yoktu diyecek, mecburen yani. Sen olsaydın ne yapardın?

O kadar şehid olanlar oldu. Ne yapsın? Oradan kaçtı, öbür şehre gitti. O şehirde de rahat bırakmadılar, oraya da ordu gönderdiler. Ne yapsın? Mücadele olacak. Öbür tarafta zalim insanlar var. Baskın yapıyor, öldürüyor, yol kesiyor, kan döküyor. İslâm kan dökmek istemiyor, İslâm müslümanları kardeş yapmak istiyor.

Ben çok hayret ettim, çok hayret ettim ama; az hayret etmedim. İslâm tarihi kitaplarında İslâm'ın bütün Arap yarımadasında yayılması esnasında, müslümanların öldürdükleri insan sayısı kaç? Yüz kusur da, şu anda rakamını iyi hatırlayamıyorum. Yüz yirmi dört mü? Yani, iki yüz değil.

Yahu, Bedir Harbi olmuş, Uhud Harbi olmuş, Mekke fethedilmiş, o kadar cihadlar yapılmış. Kaç insan öldürülmüş? Yüz küsur... Yahu, trafikte bile ölüyor. Bir otobüs bir otobüse çarpıyor da, yüz kişi, yüz elli kişi tarumar oluyor. Yedi tane otobüs birbirine giriyor, bilmem ne oluyor ve sâire, filan. Bir uçak düşüyor da, şu kadar insan ölüyor. Yani koca İslâm'ın yayılmasında, bak çok mühim bir nokta bu. Hamidullah beyin kitabında var, oradan bakılabilir. Rakamları doğru düzgün hatırımda tutsam iyi ama, unutuyorum. Yani hatırımdayken unutuyorum, yüz küsur insan...

Kaç sene peygamberlik yaptı? Yirmi üç sene...

Kaç tane savaş yaptı Peygamber Efendimiz? Savaş, savaş, savaş... Kaç tane savaş yaptı, yüz kusur kimse öldü. Yani öldürmüyor.

Hatta, Mekke'nin fethi esnasında:

“—Şimdi Mekke’yi fethetmeğe gidiyoruz. Biz o müşrikleri elimize geçirdik mi, bak onlara hesabı soracağız. Bize çölde işkence yapmanın, bize eza cefa vermenin, bizim evimizi, barkımızı, malımızı, mülkümüzü yağmalamanın hesabını soracağız!” diyenleri, ordunun başından ayırdı Peygamber Efendimiz. Onları komutanlıktan aldı.

Neden? Kan dökülmesini istemiyor Peygamber Efendimiz. İstemediğini gösterdi: “Kâbe’ye sığınanlara bir şey yok!” dedi, “Ebû Süfyan’ın evine sığınanlara bir şey yok!” dedi, yer gösterdi. Yani, müslümanlar ancak müslümanlarla çarpışanlarla çarpışacaklar; çarpışmayanlara bir şey yok dedi. Ondan sonra da, Mekke’nin müşrik ahalisi müslüman oldular.

Müslüman olanlara da büyük büyük şeyler verdi, Peygamber Efendimiz. Yani böyle yüzer deve filan verdi, çok büyük fazla miktarda paylar verdi Paralar verdi, mallar verdi. Medinelilere az verdi. Meselâ diyelim ki: Üçer deve verdi, ikişer, unuttum yani rakam hatırımda değil de; ama Mekke’nin müşriklerinden müslüman olanlara yüzer deve filan verdi.

“—Böyle bir peygamberin aleyhine laf söylenir mi?”

“—Söylenmez.”

“—Söylenirse ne olur?”

“—İnsan cehenneme atılır, cayır cayır yanar.”

Peygamber Efendimiz kendisi bir şey yapmıyor ki, kendisi parayı biriktirmiyor ki, kendisi hazine

depo etmiyor ki... Elinde ne varsa veriyor. Sırtında ne varsa veriyor.

Birisi bir güzel elbise yaptırmış.

“—Yâ Rasûlallah, buyur!” demiş. Giymiş. Bir başkası da gelmiş:

“—Ya Rasûlallah, bu elbiseyi bana ver!”

“—Al!” demiş, çıkarmış, vermiş.

Yâni bir gün sırtında durmamış güzel elbise Peygamber Efendimiz'in. Darılmışlar demişler ki:

“—Yâhu insaf, bıraksaydın da, o yapılan elbise sırtında biraz dursaydı Peygamber Efendimiz'in!”

Demiş ki:

“—Ben de öldüğüm zaman kabre onunla konulayım da, Efendimiz'in elbisesi içinde olmaktan kabirde azap görmeyeyim diye düşündüm.” demiş.

Tabii herkesin bir hesabı var. İyi niyetli yani.

Efendimiz böyleydi. Sırtındakini verirdi, elindekini verirdi. Parayla, pulla ilgisi yoktu. Mekkelilere çok verince, Medinelilerin içinden imanı zayıf olanların, şeytan kalpleriyle oynamağa başladı. Bak gördün mü? Olur mu, bu adalet mi, bilmem ne mi filan gibi laflar...

Peygamber Efendimiz çıktı hutbeye dedi ki:

“—Ey mü'minler. Kendimi size veriyorum, razı değil misiniz? Medine'ye geleceğim!” dedi. “Mekke fetholundu ama, Mekke'de

durmayacağım, Medine'ye geleceğim!” dedi.

Öyle bir konuşma yaptı ki, herkes gözyaşlarını akıttılar böyle; ağlaştılar yani. Rasûlüllah SAS çok güzel şeyler söyledi. “Dünya malının kıymeti yoktur.” dedi.

Neden çok verdi onlara? Gönülleri İslâm'a ısınsın diye verdi. Mağlup olmanın ızdırabı var içlerinde, sıkıntıları var. O sıkıntıları atsınlar, rahatlasınlar diye verdi. Yani, büyük bir taktik... Peygamber Efendimiz'in taktiği, tabii Allah emrediyor:

“—Şöyle ver, şöyle yap ey Rasûlüm!” diyor. Peygamber Efendimiz'i anlamıyorlar.

Hazreti Ömer bile Hudeybiye musahalasında, sulh yapıldı ya... Hani fetihten önce Mekke'ye sefere gitmişlerdi, müşrikler dediler ki:

“—Giremezsiniz.”

“—Umre yapacağız.”

“—Olmaz, bilmem ne...”

Anlaşma yaptılar. Hazreti Ömer bile razı olmadı, hazmedemediler yani. Ama, Efendimiz hep fedakârlıkla, hep gönül kazanacak şekilde, hep yumuşaklıkla; yeter ki kızgınlıklar gitsin, yeter ki insanların gönülleri bir araya gelsin diye gayret etti.

Bunları niçin anlatıyoruz? Efendimiz'in hali, şanı ortaya çıksın da; kimse yanlış düşünceleri, İslâm düşmanlarının iftiralarını essah sanmasın diye gerçekleri rakamlarla ortaya koyuyoruz.

c. Askerî Birliğin Başarıyla Dönmesi

Peygamber Efendimiz bir askeri birlik gönderdi. Gittiler, çabuk döndüler. Giden savaşa gidiyor, ölebilir. Zayiatsız döndüler. Çok büyük ganimetler... Develeri, koyunları önlerinde sürerek büyük ganimetlerle döndüler. Medine-i Münevvereliler bayram etti. Neden? Açlıktan nefesleri kokuyordu, yiyecekleri, içecekleri yoktu.

Ben o sefaletten bazı sahneleri size anlatayım! Sefalet ama, tabii o zatlar Allah'ın en mübarek kulları... Biraz bazı şeyler anlatayım: Giyecek kumaş olmadığı için deriden elbiseler bürünürlerdi, postlara filan bürünürlerdi. Yağmur çiselediği, yağmur yağdığı zaman, postlar ıslandığı zaman; Mescid-i Nebevinin içi koyun ağılı gibi kokardı. Pis değil, temiz ama koyun kokuyor.

Neden? Doğru düzgün elbiseleri yok, kumaşları yok. Kumaş yok üstlerini örtmek için, işte deri, hayvan kesiyorlar, deriyi soyuyorlar, yapabildikleri kadar yapıyorlar; işte ondan, yani onu giyiniyorlar. Postunu belki kısaltıyor filan böyle.

Birisi Peygamber Efendimiz'in mescidinden sabah namazını kıldı mı, hemen çıkıp gidiyordu kapıdan. Allah Allah. Bir baktılar, iki baktılar, üç baktılar... Hemen çıkıp gidiyor bu adam.

Müslüman müslümana karşı samimi olacak ya, bir tanesi sordu:

“—Dur yahu, acelen ne? Burası Peygamber Efendimiz'in mescidi,¹⁴ Peygamber Efendimiz

mescidde, nereye gidiyorsun be adam? Mübarek, niye böyle erkenden hemen çıkıyorsun?”

Boynunu büktü, dedi ki:

“—Evimizde bir tek bürünecek kıyafet var. Namaz kılmak için bürünmek gerekiyor ya. Çıplak olmamak gerekiyor ya. Sağı solu açılmaması lâzım, örtünmek lâzım namazda. Bir tek bürünecek kıyafet var. Ben bu kıyafete bürünüyorum, camiye geliyorum. Sabah namazını kılıyorum burada, hemen alelacele evime gidiyorum. Ev biraz uzakta, oraya yürüyünceye kadar vakit geçer diye. Hanım bürünüyor da, hanım da namaz kılsın diye ondan gidiyorum.” dedi. Yani bürünecek şeyleri yok...

Öyle kıtlık, öyle açlık devreleri olurdu ki; bir hurmayı birisi biraz alırdı ağzına, şeker emer gibi biraz emerdi. Ondan sonra ötekisine verirdi. Yahu, başkasının ağzından hurma alınır mı? O yutsun. Yok, ikincisine yok. O da biraz emerdi, ondan sonra ötekisine verirdi. O da biraz emerdi. Yok, yok olunca ne yapacaksınız? Gözleri kararırdı açlıktan, yerlere düşerlerdi, bayırlırlardı; karınları böyle içeriye doğru sırtlarına yapışmıştı açlıktan.

Birisi şikâyet etti:

“—Ya Rasûlallah. çok açım, şu halime bak!” dedi.

Onların bir adetleri var, yassı sıcak taşları böyle karınlarına bastırıyorlar, bağlıyorlar. O sıcaktan karınlarının acısını hissetmemek için karnına taş bağlıyor; yassı taş böyle bağlıyor

ki, yani sıcak tuğla gibi; karnında o sıcaklık acısını hissettirmeyecek. Dedi ki:

“—Ya Rasûlallah, açım dedi, karnını gösterdi böyle taş bağlı.

Peygamber Efendimiz ben de açım dedi, o da karnını gösterdi. O, iki tane taş bağlamıştı.

Aylarca Peygamber Efendimiz’in evinden duman çıkmazdı, yemek pişmezdi. Gelmez miydi? Gelirdi ama gelirdi ama dağıtırdı. O gün geleni o gün dağıtırdı. Ertesi güne bırakmazdı. Çok ganimetler geldi, Medineliler sevindiler. Zaiyat yok, zaiyat edilseydi sevinmezlerdi.

Bir keresinde bir ordu gönderdi, gidenler şehid oldu. Gelenlerin yüzüne bakmadı Medineliler, mağlubiyet gibi oldu. Medine ahâlisi gelenlere iltifat etmedi. “Siz niye şehid olmadınız?” diye yüzüne bakmadılar gelenlerin. Yani gelmek meziyet değil ama, işte zaiyat yok, ganimet çok... Geldiler. Böyle gelişini de karşılıyorlar ordunun. Develer, koyunlar, dangul dungul çingirak sesleri filan.. Toz-duman geliyor böyle.

Birisi dedi ki, galiba Hazret-i Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz dedi diye rivayet ediliyor.

“—Oh oh, ne kadar kısa zamanda, ne kadar büyük ganimet.

Çok kısa bir zamanda sürülerle hayvan geldi. Şimdi bunlar Medine’de ne kadar aç doyurur.”

Etleri kuruturlar demek. Kestiler mi, kayaların üstüne koydu mu, sıcaktan kururdu et. Ondan sonra et kurusu, pastırma gibi öyle yerlerdi. Yani, bizim gibi şey değil. Buğdayı biraz

kavururlardı, ceplerine koyarlardı, leblebi gibi onu yerlerdi. Seferde torbalarına onu koyarlardı, biraz hurma koyarlardı, tamam.

Yani, Süper market)’ mi var. Petrol istasyonunda durup da bir şey mi alacaklar oradan; Mini market)’ten alış-veriş mi yapacaklar? Yok işte bir şey.

“—Oh oh, ne kadar kısa zamanda, ne kadar büyük ganimet!” dedi.

Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

“—Ben size bundan daha büyük bir mânevî ganimet’ten haber vereyim mi? Mânevî bir başka ganimet. Çok büyük sevap. Böyle kısa zamanda, çok sevap.

“—Buyur, ver yâ Rasûlallah!” dediler.

Dedi ki:

“—Bir insan sabah namazından sonra mescidde oturur, zikrullahla meşgul olursa; bundan daha kısa zamanda daha çok ganimet, mânevî ganimet, sevap sahibi olur. Su bizim yaptığımız şey.

Burada tabii, oturup zikrullah’la meşgul olmak deniliyor. Akşam zikir yaptık ya, *Lâ ilâhe illa’llah* dedik, Allah dedik, zikir yaptık. Neden? Allah çok zikredin diyor. Zikretmek sevap, onun için. Şimdi de zikir yapsaydık, gene *Lâ ilâhe illallah* dese’ydik, gene Allah dese’ydik. Niye öyle şimdi zikir yapmadık?

Bu konuşmalar da zikir kadar önemli, zikir gibi. Bu konuşmalar da dini bilgi. Bu konuşmalar da bize dinimizin inceliklerini konuştuğumuz

için, dini bilgi kazandırdığı için; dini bilgiler müzakere edildiği, söylendiği, dinlendiği için; bu da çok sevaptır. Bu da zikir gibi sevaplı olduğundan, böyle sabah namazından sonra oturup bunları konuşmak da aynı şekilde sevap kazanmaya sebep oluyor.

İşte bu bilgileri bugün de bu kadar vermiş oldum. Fazla da uzatmak iyi olmadığından, burada kesmeyi uygun görüyorum. Galiba yarım saat oldu. Güneşin doğmasından yarım saat geçti. Yani, İşrak namazı kılacak zaman kaldı.

“Kim sabah namazından sonra oturur zikrullahla meşgul olur, kalkıp iki rekât namaz kılsa; hac ve umre sevabı alır.” diye rivayeti dün okuduk.

Bugün de, o ordunun kısa zamanda gidip çok büyük ganimetle dönmesi gibi; ondan daha çok ganimet, mânevî ganimete, sevaba sahip olur diye Hazreti Ömer Efendimiz’in rivayetini öğrendik.

Allah bizi o mânevî sevaplara, ecirlere, mükâfatlara mazhar eylesin... İki rekât namaz kılıp dağılalım.

Allah hepinizden razı olsun, el-Fâtihah!..

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

03. 01. 1996 - İşrak Sohbeti

Canberra/Avusturalya

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü